



Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	1.Kf.700.101/2022/13.
Az I. rendű felperes:	I. r. felperes (I. r. felperes címe)
Az I. rendű felperes képviselője:	I. r. felperes jogi képviselői kamarai jogtanácsosok
A II. rendű felperes:	II. r. felperes (II. r. felperes címe)
A II. rendű felperes képviselője:	II. r. felperes jogi képviselő (II. r. felperes jogi képviselő címe, eljáró ügyvéd: II. r. felperes képviselője)
Az alperes:	alperes (alperes címe)
Az alperes képviselője:	alperes képviselője kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	média ügyben hozott 1237/2021. (XII. 7.) számú közigazgatási határozat megtámadása alperes (27. sorszám alatt), II. rendű felperes (29. sorszám alatt), I. rendű felperes (30. sorszám alatt)
A fellebbezést benyújtó fél:	
A fellebbezéssel támadott határozat:	Fővárosi Törvényszék 2022. május 17. napján kelt 103.K.700.226/2022/26. számú ítélete

Í T É L E T:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban felmerült költségeiket a felek maguk viselik.

A Fővárosi Ítéltábla az I. rendű felperest 480 000 (négysszáznyolcvanezer) forint, a II. rendű felperest 15 000 (tizenötezer) forint fellebbezési illeték államnak – külön felhívásra – történő megfizetésére kötelezi.

Az alperest terhelő fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperes a 2021. szeptember 28. napján kelt 988/2021. (IX. 28.) számú végzésével hivatalból hatósági eljárást indított az I. rendű felperessel szemben a kiskorúak védelmére vonatkozó törvényi rendelkezések egy alkalommal történt vélelmezett megsértése tárgyában, az I. rendű felperes által 2021. július 29. napján 20:20 és 21:40 között sugárzott „műsor cím” című műorszám korhatári besorolása és közzétételi időpontja miatt.

[2] A lefolytatott eljárás eredményeként a 2021. december 7. napján kelt 1237/2021. (II. 7.) számú határozatával megállapította, hogy az I. rendű felperes a műorszám nem megfelelő korhatári besorolásával és ehhez igazodóan annak nem megfelelő időpontban történt közzétételével egy alkalommal megsértette a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) 9. § (5) bekezdését és 10. § (1) bekezdés c) pontját, ezért őt az Mttv. 185. § (2)-(3) bekezdései, 187. § (2), (4)-(5) bekezdései és 186. §-a, valamint a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Szankciótv.) 6. § (1) és (3) bekezdései alapján – mérlegeléssel – 6 000 000 forint bírsággal sújtotta. Megállapította továbbá, hogy a jogsértés ismételt jellege az Mttv. 187. § (5) bekezdése szerint fennáll, figyelemmel arra, hogy az I. rendű felperes a jogsértő magatartást háromszázhatvanöt napon belül [az 552/2021. (VI. 8.) számú alperesi határozattal megállapítottan] már megvalósította, ezért az Mttv. 187. § (1) bekezdésének mérlegelést nem tűző rendelkezése értelmében a II. rendű felperest ötvenezer forint bírsággal sújtotta.

[3] Az I. rendű felperes keresetében elsődlegesen a határozat megváltoztatásával jogkövető magatartásának megállapítását és a bírság törlését, másodlagosan a határozat megsemmisítését, harmadlagosan a határozat megsemmisítését és az alperes új eljárásra kötelezését, negyedlegesen a határozat megváltoztatásával a bírságösszeg 100 000 forintra történő mérséklését kérte. Eljárási szabálysértésként hivatkozott az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 2. § (2) bekezdés a) és b) pontjainak, 4. §-ának, 62. §-ának és 81. § (1) bekezdésének sérelmére. Anyagi jogi kifogásai körében előadta, hogy az alperes alaptalanul állapította meg az Mttv. 9. § (5) bekezdésének és 10. § (1) bekezdés c) pontjának megsértését, melynek alátámasztására tanúbizonyítási indítványt terjesztett elő, továbbá kérte magánszakértői vélemény benyújtásának engedélyezését. Vitatta a vele szemben alkalmazott bírság összegére vonatkozó alperesi mérlegelés jogszerűségét is.

[4] A II. rendű felperes keresetében elsődlegesen a határozat megsemmisítését, másodlagosan a határozat megváltoztatásával a vele szemben kiszabott bírság törlését és annak megállapítását kérte, hogy az I. rendű felperes a műsorszám közzétételekor a jogszabályoknak megfelelően járt el. Eljárásjogi szabálysértésként hivatkozott az Ákr. 2. §-ának, 5. § (1) bekezdésének és (2) bekezdés a) pontjának, 63. §-ának, valamint – a 104. § (4) bekezdése alkalmazhatóságának hiányában – 104. § (3) bekezdésének sérelmére. Álláspontja szerint azzal, hogy a hatósági eljárásba ügyfélként nem vonta be, az alperes megfosztotta ügyféli jogai gyakorlásától. Ezen túlmenően a további eljárásjogi, valamint anyagi jogi érvelését, a bírságösszegre vonatkozó alperesi mérlegelés jogszabálysértő jellege körében megfogalmazott kifogásait, továbbá bizonyítási indítványait az I. rendű felperessel egyezően adta elő.

[5] Az alperes védirataiban a határozatában foglaltakat fenntartva a keresetek elutasítását kérte, mivel a határozat álláspontja szerint eljárási és anyagi jogi szabályt nem sért. A II. rendű felperes keresetére reagálva előadta, hogy eljárásjogi jogsértés a II. rendű felperesnek az eljárásba ügyfélként történő bevonása elmaradásával nem merült fel.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[6] Az elsőfokú bíróság ítéletével az alperes határozatát megsemmisítette és az alperest új eljárásra kötelezte. Döntésének indokolásban rögzítette, hogy semmisségi ok észlelése esetén a támadott közigazgatási határozat megsemmisítése nem mellőzhető a következetes ítélkezési gyakorlat – és a Kúria ezt tükröző Kfv.IV.37.511/2021/5. számú ítéletében foglaltak – szerint, mely tekintetben nem érvényesül a kereseti kérelemhez kötöttség elve. Hivatkozott továbbá a 3311/2018. (X. 16.) AB határozatban foglaltakra, melyben az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy az Alaptörvény XXIV. cikke önálló, az ügyintézés alapjogaként ismeri el a tisztességes hatósági eljáráshoz való jogot. Ennek megfelelően a közigazgatási szerv a jogalkalmazás során, a konkrét eljárásában nem hagyhatja figyelmen kívül az ügyfél jogait, egyidejűleg kell teljesítenie közérdekvédelmi és szubjektív jogvédelmi funkcióját.

[7] Megállapította, hogy az alperes az eljárást kizárólag az I. rendű felperessel szemben folytatta le, abba sem az eljárás kezdetén, sem annak későbbi szakaszában a II. rendű felperest nem vonta be. Annak ellenére, hogy a II. rendű felperes – az I. rendű felperes vezető tisztségviselőjeként – az eljárásról tudomással bírt, az alperesnek az Ákr. 10. § (1) bekezdése értelmében őt is ügyfélként kellett volna kezelnie. Kiemelte, hogy az alperes által alkalmazott anyagi jogi (az Mttv. 187. § (1) bekezdésében meghatározott) bírság az Ákr. 10. § (1) bekezdése szerinti közvetlen, a II. rendű felperes jogát, jogos érdekét illető érintettségét megalapozta. Rámutatott, hogy a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 3:22. § (1)-(2) bekezdései alapján a jogi személy vezető tisztségviselője mindig a vezetett jogi személytől független jogalanyisággal rendelkezik, így az őt terhelő bírságot is saját vagyonának terhére köteles kifizetni.

[8] Azzal, hogy az alperes ügyfélként nem vonta be az eljárásba a II. rendű felperest, megfosztotta őt az ügyfél – többek között – Ákr. 5. §-ában, 61. § (1) bekezdésében és 76. §-ában meghatározott jogai gyakorlásától. Tévesnek tartotta azt az alperesi érvelést, miszerint a II. rendű felperes – vezető tisztségviselőjeként – gyakorolhatta az I. rendű felperest megillető ügyféli jogokat, mivel ezek az eljárási cselekmények és lehetőségek nem neki, hanem az I. rendű felperesnek tudhatók be. Jelentőséget tulajdonított annak, hogy a jogsértés ismételt jellegének vizsgálatáról az alperes egyik felperest sem tájékoztatta, holott a médiaszolgáltató terhére megállapított jogsértés nem minden esetben vonja szükségszerűen magával a vezető tisztségviselő bírságolását. Az Mttv. 187. § (1) bekezdése a vezető tisztségviselő bírságolását a törvényi feltételek fennállása esetén ugyan kötelező jelleggel írja elő, ez azonban – az Mttv. egyéb szabályaihoz hasonlóan – nem értelmezhető az Ákr. ügyfelet megillető garanciális eljárási szabályaitól eltérést engedő rendelkezésként. Az Mttv. 187. § (1)-(2) bekezdései részben eltérő szempontú mérlegelést írnak elő a médiaszolgáltatóval, illetve a vezető tisztségviselőjével szemben alkalmazott jogkövetkezmények tekintetében, a II. rendű felperes ugyanakkor sem a bírság jogalapja, sem a mérlegelésnél előírt szempontok körében észrevételeit nem fejthette ki, és további eljárási jogait sem gyakorolhatta; bírságolásáról csupán a határozat részére történő kézbesítéséből értesült.

[9] Mindezekre tekintettel megállapította, hogy az alperes határozata az Ákr. 123. § (1) bekezdés g) pontjára tekintettel semmis, ezért azt a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 89. § (1) bekezdés b) pontja és 92. § (1) bekezdés a) pontja alapján megsemmisítette és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezte. A határozat részleges megsemmisítésére nem látott lehetőséget. A megismételt eljárásra vonatkozó iránymutatásként előírta az alperes számára, hogy valamennyi ismert ügyfelet, így a II. rendű felperest is vonja be az eljárásába és a jogszabályban előírt módon biztosítsa számukra az ügyféli jogaik gyakorlását. Az alperesi határozatnak az Ákr. 123. § (1) bekezdés g) pontjára tekintettel történt megsemmisítése folytán a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 300. § (1) bekezdésére és 302. § (1)-(2) bekezdéseire figyelemmel, a Pp. 276. § (3) és (5) bekezdései alapján a Kp. 78. § (1) bekezdése szerint eljárva a felhívás ellenére csatolt magánszakértői véleményt nem tette a per részévé, a felperesek – ügy érdemére vonatkozó – bizonyítási indítványait pedig elutasította.

A fellebbezések és a fellebbezési ellenkérelmek

[10] Az elsőfokú ítélettel szemben valamennyi fél fellebbezéssel élt.

[11] A felperesek fellebbezéseikben – azonos jogi érvelés előadásával – az elsőfokú ítélet rendelkező részének helybenhagyása mellett indokolásának megváltoztatását és annak megállapítását kérték, hogy az I. rendű felperes nem követett el jogszabálysértést. Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság ítélete érdemben helyes, azonban nem döntött az ügy érdemével kapcsolatban, továbbá indokolása nem tért ki minden olyan körülményre, amely összefügg a rendelkező rész szerinti döntéssel, amellyel megsértette a Kp. 86. § (1) bekezdését, valamint a Kp. 84. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 346. § (4) és (5) bekezdéseit. Az ügy érdemére vonatkozóan előadott anyagi jogi érvelésükkel kapcsolatban a

másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (3) bekezdés c) és e) pontjaiban jelölték meg.

[12] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet az Ákr. 10. § (1) bekezdését, valamint az Mttv. 187. § (1) bekezdését sérti. A II. rendű felperest semmilyen eljárásjogi jogsérelem nem érte a hatósági eljárással összefüggésben; tényszerűen –

az elsőfokú ítéletben is rögzítetten – értesült az eljárás megindulásáról, annak tárgyról, helyzeténél fogva tudomással bírt az I. rendű felperes korábbi, hasonló tárgyú jogsértéséről és annak jogkövetkezményeiről, továbbá nem volt elzárva attól, hogy a felügyeleti eljárásban akár az I. rendű felperes, akár saját nevében bármikor nyilatkozatot tegyen és jogorvoslati jogát gyakorolja.

[13] Az I. rendű felperes és a II. rendű felperes az eljárás szempontjából lényegében ugyanaz a személy, mivel utóbbi az előbbi vezető tisztségviselője; az Mttv. 167. §-a szerinti eljárás tárgyát pedig a médiaszolgáltató által közzétett műsorszám jogszabályi előírásoknak való megfeleltetése képezte. A műsorszám közzétételének jogszerűségéért a médiaszolgáltató az Mttv. 3. §-a alapján objektív felelősséggel tartozik, ezért az ügy az I. rendű felperes jogát, jogos érdekét érintette közvetlenül. Az Mttv. 167/A. § (1) bekezdésének, illetve a 167. § (3) bekezdése alapján alkalmazott 185-187. §-ainak nyelvtani-dogmatikai elemzése, valamint az Mttv. személyi hatálya alapján is kizárólag a médiaszolgáltató az eljárás ügyfele, a hatóság az ő jogsértését állapította meg, s vele szemben alkalmazott bírságot, a vezető tisztségviselővel szemben alkalmazott bírság mindössze a médiaszolgáltató jogsértésének ismételt volta miatt merült fel. Az Mttv. 187. § (1) bekezdése szerinti kötelező bírságolás miatt ugyanakkor nem kellett külön ügyfélként a II. rendű felperest is bevonnia az eljárásba, mivel az ettől függetlenül az I. rendű felperessel szemben folyt. Tekintettel arra, hogy végső soron a vezető tisztségviselő feladata a médiaszolgáltató jogszerű működésének biztosítása, a II. rendű felperes Mttv. 187. § (1) bekezdése szerinti szankcionálása még abban az esetben is jogszerűnek minősülne, ha nem is szerzett volna tudomást az eljárásról.

[14] Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének [16] bekezdésében hiányolta az I. rendű felperes tájékoztatását az Mttv. 187. § (1) bekezdésében foglalt körülmények vizsgálatáról. Előadta, hogy az eljárásindító végzés azokat az elemeket és tájékoztatásokat tartalmazta, amelyeket az Ákr. 104. § (4) bekezdése előír; ennek jogszerűségével kapcsolatban hivatkozott a Kúria Kf.VII.41.039/2021/5. számú ítéletére. Kifejtette, hogy a vezető tisztségviselő lehetséges bírságolására történő figyelemfelhívással kapcsolatos elsőfokú bírósági álláspont több okból is megalapozatlan. Egyrészt az Mttv. 187. § (1) és (5) bekezdéseire, valamint az I. rendű felperesnek az 552/2021. (VI. 8.) számú alperesi határozatban megállapított jogsértésére tekintettel a felpereseknek tudniuk kellett, hogy ha a perbeli eljárásban jogsértés megállapítására kerül sor, az ismételtnek fog minősülni, mely szükségszerűen a vezető tisztségviselő bírságolását vonja maga után. Másrészt az Mttv. 185. § (2) bekezdése és 187. § (2) bekezdése alapján az alperesnek mindig meg kell vizsgálnia a jogsértés ismételtségét, mivel az alkalmazandó jogkövetkezményt csak erre tekintettel határozhatja meg. Harmadrészt az eljárás a médiaszolgáltató vélelmezett jogsértésének tárgyában indul, ekkor tehát kizárólag a médiaszolgáltató minősül ügyfélnek; az eljárás pedig

zárulhat a jogsértés megállapítása nélkül, vagy ismételtnek nem minősülő jogsértés megállapításával is, amely esetekben prejudikáció lenne a vezető tisztségviselő ügyfélként való bevonása az eljárásba, hiszen azt vetítené előre, hogy az eljárás jogsértés, ráadásul ismételtnek minősülő jogsértés megállapításával fog zárulni, más esetekben ugyanis a vezető tisztségviselő ügyféli jogállásának szükségessége nem merül fel. Ehhez képest a vezető tisztségviselő bírságolása mindig csak az eljárást lezáró döntésben válik bizonyossá.

[15] Az elsőfokú ítélet indokolásának [19] bekezdésében foglaltakkal szemben relevánsnak tartotta azt a körülményt, hogy a II. rendű felperes az I. rendű felperes vezető tisztségviselőjeként megismerhette az ügy iratait, illetve nyilatkozatokat is tehetett, ami álláspontja szerint egyúttal cáfolja a [19] bekezdésben utóbb tett azon megállapítást, mely szerint a II. rendű felperes a bírság jogalapjával, illetve a mérlegeléssel kapcsolatos szempontokkal kapcsolatos észrevételeit nem fejthette ki. Előadta, hogy a mérlegelési szempontokkal kapcsolatos előzetes felhívás egyrészt szintén prejudikáció lenne, másrészt a vezető tisztségviselő bírságolása tekintetében nincs olyan körülmény, amelyet akár a médiaszolgáltató, akár a vezető tisztségviselő nyilatkozatával tisztázni lehet, mivel az járulékos és automatikus következménye a médiaszolgáltató ismételt jogsértésének. Vitatta, hogy mérlegelési jogkörrel rendelkezne a vezető tisztségviselővel szemben alkalmazandó bírság kiszabása körében. A bírságra irányadó mérlegelési szempontok véleménye szerint nem a vezető tisztségviselő személyéhez, hanem a médiaszolgáltató jogsértéséhez kapcsolódnak, ezért a bírság összegének meghatározása során is ezt, s nem a vezető tisztségviselő magtartását, körülményeit szükséges vizsgálni.

[16] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében arra hivatkozott, hogy a felperesek elmulasztották feltüntetni a fellebbezésüket megalapozó jogszabálysértést, valamint a jogszabályhely pontos megjelölését, ezért azok visszautasításának van helye. Kifejtette továbbá, hogy a felperesek fellebbezései egyébként sem teljesíthetők, mivel lehetetlen és ellentmondó kérelmeket tartalmaznak. Az elsőfokú ítélet indokolásának a felperesek által kért módon történő kiegészítése a rendelkező rész változatlanul hagyása mellett együttesen nem értelmezhető, mivel ebben az esetben az új eljárásra kötelezése okafogyottá válna. Hangsúlyozta továbbá, hogy az elsőfokú bíróság az ügy érdemében nem foglalt állást, ítéletét a hivatalból észlelt semmisségi okra alapította, ezért az ügy anyagi jogi vizsgálatára nem is került sor. A média ügyben hozott határozat megváltoztatására – a Kp. 90. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltakra figyelemmel – abból az okból sincs lehetőség, hogy az Mttv. nem teszi lehetővé a Médiatanács egyfokú eljárásban hozott határozatainak bíróság általi megváltoztatását.

[17] Az I. rendű felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az alperesi fellebbezés ügyféli jogállásra vonatkozó érvelése rosszhiszemű és ellentmond a tisztességes és méltányos eljárás elvének. Az elsőfokú ítélet [15] és [18] bekezdései általa helyesnek tartott megállapításaira utalva előadta, azon hivatkozásával, miszerint a II. rendű felperest semmilyen eljárásjogi jogsérelem nem érte a hatósági eljárással összefüggésben, az alperes lényegében kiüresíti az ügyfél jogszabályi fogalmát és az Alkotmánybíróság által az ügyintézés alapjogaként elismert tisztességes eljáráshoz való jogot. Az alperes továbbá összemossa az I. rendű felperes és a II. rendű felperes személyét, azonos ügyfélként kezeli őket; arra vonatkozó érvelése, hogy a II. rendű felperesnek a médiaszolgáltató vezető tisztségviselőjeként tudnia kellett az eljárásról,

pusztán felesleges spekuláció, mivel a kérdés csupán az, hogy az alperes – ügyféli jogállására tekintettel – biztosította-e a vezető tisztségviselő részére az ügyféli jogok gyakorlását vagy sem. Az eljárás megindításakor az alperes a nála rendelkezésre álló kimutatások alapján el tudja dönteni, hogy az eljárás során fennáll-e az ismételtnek minősülő jogsértés megtörténtének lehetősége, így akár már eleve felhívhatta volna a vezető tisztségviselőt nyilatkozattételre, legkésőbb azonban a határozati javaslat megtárgyalásakor fel kellett volna ismernie azt a körülményt, hogy egy olyan személyre is kötelezést tartalmaz a határozat tervezete, aki az eljárásban korábban semmilyen formában nem szerepelt, jogairól tájékoztatást nem kapott.

[18] A II. rendű felperes fellebbezési ellenkérelmében a fellebbezésében előterjesztett jogi érvelésre hivatkozással az annak megfelelő döntés meghozatalát kérte.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[19] A fellebbezések nem alaposak.

[20] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Kp. 108. § (1) bekezdése alapján, a fellebbezések és a fellebbezési ellenkérelmek keretei között vizsgálta felül. Ennek során a rendelkezésre álló iratok áttekintését követően, a fellebbezések keretei között eljárva arra a következtetésre jutott, hogy a fellebbezésekben megjelölt indokok tekintetében az elsőfokú bíróság eljárását és döntését eljárási, illetve anyagi jogi jogszabálysértés nem terheli, az elsőfokú bíróság a helytállóan megállapított tényállásból az irányadó jogszabályokat helyesen értelmezve és alkalmazva, az ítélezési gyakorlatot – az Alkotmánybíróság vonatkozó megállapításaira is kiterjedően – megfelelően figyelembe véve megalapozott és jogszerű döntést hozott az ügyben. Az elsőfokú bíróság ítéletében foglalt jogi okfejtést az ítéltábla teljes körűen osztja, azt megismételni nem kívánja, a fellebbezésekben előadottakra tekintettel az alábbiakat emeli ki.

[21] A másodfokú bíróság előre bocsátja, hogy a felperesek fellebbezései – az alperes hivatkozásával szemben – a Kp. 100. § (2) bekezdés b) pontjában foglaltaknak megfelelően tartalmazták a fellebbezést megalapozó jogszabálysértést a jogszabályhely pontos megjelölésével – Kp. 86. § (1) bekezdése és a 84. § (2) bekezdése szerint irányadó Pp. 346. § (4)-(5) bekezdései –, e körben hiányosság nem állt fenn, ezért a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján megfelelő eltéréssel alkalmazandó Kp. 48. § (1) bekezdés k) pontja alapján, a Kp. 100. § (2) bekezdés b) pontjában, 104. § (1)-(2) bekezdéseiben és 112. § (3) bekezdésében foglaltak alkalmazásával a fellebbezések visszautasítására nem kerülhetett sor.

[22] Az ítéltábla hangsúlyozza, hogy az elsőfokú bíróság eljárási jogszabálysértéssel kapcsolatos semmisségi okra alapított ítéletet hozott, melyben nagy nyomatékmal hivatkozott az irányadó ítélezési gyakorlatra (a Kúria Kfv.IV.37.511/2021/5.

számú ítéletére), amely szerint semmisségi ok észlelése esetén a támadott közigazgatási határozat megsemmisítése nem mellőzhető, s e tekintetben nem érvényesül a kereseti kérelemhez kötöttség elve. Ennélfogva az elsőfokú bíróság nem döntött az ügy érdemében, azt nem is vizsgálta, ítélete a közigazgatási jogvita érdemét, vagyis a keresettel támadott közigazgatási cselekmény anyagi jogi jogszabályoknak való megfelelőségét – az ezzel kapcsolatos ítélezési gyakorlatnak megfelelően (Kfv.I.35.410/2018/5., Kfv.I.35.412/2018/5., Kfv.VII.37.297/2020/6. számú kúriai határozatok) – nem érintette. Mivel a másodfokú eljárás tárgyát a Kp. 99. § (1) bekezdése értelmében az elsőfokú ítélet jogszabályoknak való megfelelősége vizsgálata képezi, ezért a Kp. 108. § (1) bekezdésében foglaltak – függetlenül attól, hogy a semmisségi okra a II. rendű felperes már az elsőfokú eljárás során is hivatkozott, valamint ez az érvelés a felperések fellebbezéseinek is részét képezte – nem szolgálhattak alapjául annak, hogy a másodfokú bíróság az ügy elsőfokú bíróság által nem vizsgált érdemi kérdései (az alperes által az I. rendű felperes terhére rótt jogszabálysértés anyagi jogi vizsgálata) tekintetében először – az elsőfokú bíróság hatáskörét elvonva – állást foglalhasson, így a felperések erre történő hivatkozása alaptalan volt. Az elsőfokú ítélet indokolásának kiegészítése a perbeli keretek között nem volt szükséges és nem is volt lehetséges.

[23] Az alperesi fellebbezésben vitatott – az ügyféli jogállást érintő – kérdésekben a Fővárosi Ítéltábla mindenben egyetértett az elsőfokú bíróság jogi álláspontjával. Az Mttv. 187. § (1) bekezdésének rendelkezése nem biztosít lehetőséget az alperesnek arra, hogy az Ákr. 10. § (1) bekezdésében foglaltak vizsgálatát és alkalmazását mellőzze. E tekintetben nem helytálló a médiaszolgáltatót és annak vezető tisztségviselőjét lényegében egy ügyfélként azonosító alperesi hivatkozás, amely szerint a II. rendű felperest azért nem érte jogsérelem, mert tudomással bírt az I. rendű felperessel szemben megindított eljárásról, valamint az I. rendű felperes korábbi jogsértéseiről és azok következményeiről. Kétségtelen, hogy a műsorszám közzétételének jogszerűségéért fennálló felelősség és annak jogkövetkezménye az I. rendű felperes jogát, jogos érdekét közvetlenül érintette, azonban vitathatatlan a II. rendű felperes jogának, jogos érdekének közvetlen és az I. rendű felperestől független érintettsége is a támadott határozat Mttv. 187. § (1) bekezdése szerinti, őt terhelő anyagi jogi bírság rendelkezése által; ezzel kapcsolatban az elsőfokú bíróság helytállóan hivatkozott a Ptk. 3:22. § (1) és (2) bekezdéseiben foglaltakra is.

[24] Mindezekre tekintettel a II. rendű felperes ügyféli jogállása egyértelműen fennállt, és az, hogy az I. rendű felperes vezető tisztségviselőjeként a médiaszolgáltató nevében az alperes eljárása során nyilatkozatokat tehetett, semmilyen mértékben nem orvosolta ügyféli jogállásának saját személyében való alperesi elismerésének hiányát, függetlenül attól, hogy a vele szemben alkalmazható bírság összegének megállapítását befolyásolhatta-e a személyétől és nyilatkozatától függő bármely körülmény. Az ügyféli jogállás sérelmét ugyanis éppen az jelenti, hogy az egyébként ügyfélnek minősülő személy nem gyakorolhatja az e minőségéből fakadó eljárási jogait, vagyis az alperesi állásponttal ellentétben az ügyféli jogállás sérelme szempontjából nem bír jelentőséggel, hogy ezen garanciális jogosultságok gyakorlásával az ügyfél a hatóság döntését bármilyen módon befolyásolni tudja-e vagy sem, ilyen kritériumot ugyanis az Ákr. 10. § (1) bekezdése nem tartalmaz. Egy olyan, ügyfélnek minősülő személy bírságolása tehát, aki a közigazgatási eljárásba ügyfélként nem volt bevonva, mindenképpen az ügyféli jogállás sérelmét jelenti, s így alaptalan az az alperesi hivatkozás is, amely szerint a vezető tisztségviselő Mttv. 187. §

(1) bekezdése szerinti bírságolása még abban az esetben is jogszerűnek minősülne, ha a vezető tisztségviselő nem is szerzett volna tudomást az eljárásról.

[25] Az alperes szintén alaptalanul kifogásolta az elsőfokú ítéletnek a II. rendű felperes Ákr. 104. § (3) bekezdése szerint szükséges értesítése elmaradására vonatkozó megállapításait. E jogszabályhely egyértelműen fogalmaz, amikor kimondja, hogy „a hivatalbóli eljárás [...] megindításáról az ismert ügyfelet a hatóság értesíti”. Nem helytálló ezért az az alperesi érvelés, amely szerint a II. rendű felperesnek tudomással kellett bírnia arról, hogy ha az I. rendű felperessel szemben megindított eljárásban a jogsértés megállapítására kerül sor, akkor az – ismételt jellegénél fogva – szükségszerűvé teszi az ő bírságolását is. Amint arra az elsőfokú bíróság ítéletének [19] bekezdésében helyesen rámutatott, az Ákr. ügyféli jogálláshoz kapcsolódó szabályaitól az Mttv. ilyen alapon nem enged eltérést. Azonos indokokból alaptalan az alperes prejudikációra vonatkozó érvelése is. Jóllehet, a médiaszolgáltató vezető tisztségviselőjének bírságolása valóban csupán az ismételt jogsértés megállapítása alapján merül fel – ekkor pedig már kötelező jelleggel –, az Mttv. 187. § (1) bekezdésének ezen előírása azonban megint csak nem értelmezhető az Ákr. szabályaitól való eltérés lehetőségeként.

[26] Elfogadható az az alperesi hivatkozás, hogy az eljárás I. rendű felperessel szembeni megindításakor még nem volt abban a helyzetben, hogy az eljárásba a II. rendű felperest is bevonja ügyfélként, mivel utóbbi kötelező bírságolását – s így jogának, jogos érdekeinek közvetlen érintettségét – ekkor még nem állapíthatta meg. Ez a körülmény azonban önmagában nem alapozhatja meg az alperes jogszabályellenes gyakorlatát, a Kp. 104. § (3) bekezdése alkalmazásában ugyanis, amennyiben akár az eljárás megindításakor, akár annak folyamatban léte alatt merül fel adat arra vonatkozóan, hogy az eljárásban hozandó határozat valamely, az eljárásba be nem vont személy jogát, jogos érdekét közvetlenül érinti, a hatóságnak meg kell tennie a szükséges intézkedéseket, hogy ezen személy részére az ügyféli jogállást, és az abból fakadó garanciális eljárási jogosultságokat biztosítsa – értesítenie kell őt az eljárásról, annak kereteiről, illetve fel kell hívnia nyilatkozattételre –, ellenkező esetben döntése nem felel meg a tisztességes hatósági eljárás Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében deklarált követelményének.

[27] A perbeli ügyre vonatkoztatva ez azt jelenti, hogy az I. rendű felperes jogsértésének és a jogsértés ismételt jellegének felismerését, illetve megállapítását követően az alperesnek a II. rendű felperest a Kp. 104. § (3) és (4) bekezdéseinek megfelelően – a jogsértés ismételtségének vizsgálatára is kiterjedően – értesítenie kellett volna, részére az ügyféli jogok gyakorlását lehetővé kellett volna tennie, mindezeket követően lehetett volna őt az Mttv. 187. § (1) bekezdése szerinti bírsággal sújtani, mely követelményeknek azonban az alperes – az elsőfokú ítélet helytálló megállapításai szerint – nem tett eleget. Mulasztása, azaz az ügyfél eljárásból való teljes mellőzése olyan súlyú eljárásjogi szabályszegés, amely az Ákr. 123. § (1) bekezdés g) pontjában foglaltak szerint semmisségre vezet.

[28] Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság helyesen észlelte az Ákr. 123. § (1) bekezdés g) pontja szerinti semmisségi ok fennálltát, annak jogkövetkezményeit helyesen

vonta le, megalapozott és jogszerű, a fellebbezésekben megjelölt jogszabályi rendelkezéseket nem sértő ítéletét ezért az ítéltábla a Kp. 109. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[29] Az ítéltábla a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 83. § (1)-(2) és (5) bekezdéseire tekintettel megállapította, hogy az eredménytelenül fellebbező felek egyike sem köteles a másik félnél felmerült perköltség megtérítésére, ezért a másodfokú eljárásban felmerült költségek azon fél terhén maradnak, akinél felmerültek.

[30] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdés h) pontjában biztosított tárgyi illetékfelfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az 1/2012. (VI.12) KMK véleményben foglaltakra is tekintettel az Itv. 39. § (1) bekezdése és 46. § (1) bekezdése alapján – az alperes által megállapított bírságösszegekre, valamint az I. rendű és a II. rendű felperesek által külön-külön előterjesztett, az ügy anyagi jogi kérdéseit is vitató fellebbezésekre figyelemmel – meghatározott összegű fellebbezési illetékek viselésére az I. rendű felperes és a II. rendű felperes a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 101. § (1) és 102. (1) bekezdései szerint kötelesek; míg az alperes fellebbezése folytán felmerült és a fentiek szerint meghatározott összegű fellebbezési illeték az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt személyes illetékmentességére figyelemmel a Pp. 102. § (1) és (6) bekezdései alapján az állam terhén marad.

[31] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2022. szeptember 6.

dr. Antal Regina s.k.	dr. Rácz Krisztina s.k.	dr. Kincsesné dr. Szalai Kornélia s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró